

**PLANUL DE DEZVOLTARE
STRATEGICĂ**
al Fundației
Laboratorul de Inițiative pentru Dezvoltare
„LID Moldova”
pentru perioada 2021 – 2024

Cuprins

SUMAR EXECUTIV	3
CAPITOLUL I. DIAGNOZA ORGANIZAȚIEI	3
Informație generală despre LID Moldova	3
Nivelul de dezvoltare instituțională	5
Analiza SWOT	7
CAPITOLUL II. CADRUL DE PLANIFICARE STRATEGICĂ AL FUNDAȚIEI	9
Segmentele de beneficiari ai Fundației	9
Portofoliul de servicii al Fundației	9
Cartarea actorilor interesați	10
Analiza TOWS	11
CAPITOLUL III. DIRECȚII ȘI OBIECTIVE STRATEGICE	13
Direcția strategică nr.1: Cercetare, inovație și dezvoltare economică	14
Direcția strategică nr.2: E-transformare și modernizarea serviciilor publice	16
Direcția strategică nr.3: Abilitarea și promovarea agenților schimbării (changemakers)	18
Dezvoltarea capacităților organizaționale	20
CAPITOLUL III. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE	21

SUMAR EXECUTIV

Planul de dezvoltare strategică al Fundației Laboratorul de Inițiative pentru Dezvoltare „LID Moldova” a fost elaborat în perioada octombrie – decembrie 2020 și cuprinde perioada 1 ianuarie 2021 - 31 decembrie 2024. Scopul de bază al acestui document este crearea unui cadru sistemic de activitate pentru fundație și definirea principalelor obiective pe care își propune să le realizeze în următorii 4 ani.

Planul de dezvoltare strategică se bazează pe 3 direcții strategice:

1. Cercetare, inovație și dezvoltare economică;
2. E-transformare și modernizarea serviciilor publice;
3. Abilitarea și promovarea agenților schimbării.

Fiecare direcție strategică derivă din analiza problemei care a fost realizată de echipa fundației, acestea reprezentând modul în care fundația își propune să schimbe în sens pozitiv barierele identificate.

CAPITOLUL I. DIAGNOZA ORGANIZAȚIEI

Informație generală despre LID Moldova

Laboratorul de Inițiative pentru Dezvoltare (LID Moldova) este un Think-Do Tank independent, non-profit, neguvernamental și non-partizan din Republica Moldova. A fost fondat în 2019 cu forma de organizare juridică ”Fundație”.

Conform statutului, scopurile Fundației LID Moldova sunt:

- Întocmirea de analize, studii, campanii în domeniul social și economic;
- Desfășurarea altor activități din domeniul social și economic;
- Instruirea și susținerea altor ONG-uri din regiune cu același profil.

Conform statutului, beneficiari ai Fundației sunt persoanele fizice și persoanele juridice necomerciale, în folosul cărora, în condițiile stabilite de lege și statutul Fundației, poate fi efectuată o anumită plată, pot fi prestate servicii sau remise o parte din bunurile Fundației, care sunt destinate pentru activitățile desfășurate de către aceasta.

Elementele de identitate

Elementele de identitate ale LID Moldova au fost revizuite în anul 2020 și au fost formulate în felul următor:

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

Misiunea

Misiunea LID Moldova este de a împuternici indivizii, organizațiile și instituțiile publice să devină agenți ai schimbării și să ofere expertiză care să ducă la dezvoltare.

Eng.: *“To empower individuals, organizations, and public institutions to become agents of change and to provide expertise that leads to development.”*

Viziunea

O Moldovă în care copiii noștri vor să trăiască.

Eng.: *“Moldova where our children want to live.”*

Valorile

Comunicare și Transparență	Fundația va face publică informația privind activitățile sale și alte informații care prezintă interes general.
Meritocrație	Fundația va promova meritocrația ca valoare fundamentală în toate aspectele vieții (socială, politică, culturală etc.).
Performanță și profesionalism	Toate activitățile realizate de organizație vor respecta cele mai înalte niveluri de profesionalism și calitate.
Integritate și corectitudine	Fundația va promova principiile de integritate, etică și corectitudine între membrii echipei și în raport cu beneficiarii săi.
Eficiență și eficacitate	Fundația va urmări realizarea celor mai relevante scopuri pentru cetățeni cu minimum de resurse.
Promotor al schimbărilor	Fundația va lansa și promova permanent inițiative care să genereze schimbări pozitive în societate.
Neafiliere politică	Fundația nu va face declarații politice și nu-și va exprima sprijinul pentru anumite partide politice, blocuri sau platforme electorale. Fundația nu va desfășura activități politice.
Libertate și responsabilitate	Fundația va pune accent pe promovarea și dezvoltarea indivizilor ca agenți ai schimbărilor pozitive pentru Republica Moldova.

Nivelul de dezvoltare instituțională

Evaluarea instituțională reprezintă un pas crucial pentru procesul de planificare strategică a oricărei organizații. Cu ajutorul acesteia, entitatea poate să își evalueze situația „status quo” privind capacitățile organizației, acest lucru fiind esențial pentru a avea un plan strategic realist.

Pentru a evalua nivelul de dezvoltare organizațională la etapa elaborării planului strategic, echipa LID Moldova a realizat o autoevaluare instituțională asistată în baza instrumentului de evaluare ODA (Organizational Development Assessment)¹. Aceasta prevede evaluarea internă pe 7 dimensiuni: (1) buna guvernare, (2) practici de management, (3) managementul resurselor umane, (4) managementul financiar, (5) servicii orientate către beneficiari, (6) lucrul în rețea și advocacy și (7) mass-media și promovare.

Conform acestui instrument de autoevaluare, Fundația a obținut scorul general de **2.57** din **6**, unde 0 este cel mai mic iar 6 este cel mai mare scor. Respectiv, LID Moldova se află la nivelul de dezvoltare „**În curs de formare**”, însemnând că o bună parte din componentele managementului intern sunt prezente, însă ele urmează să fie consolidate și transformate în practici scrise.

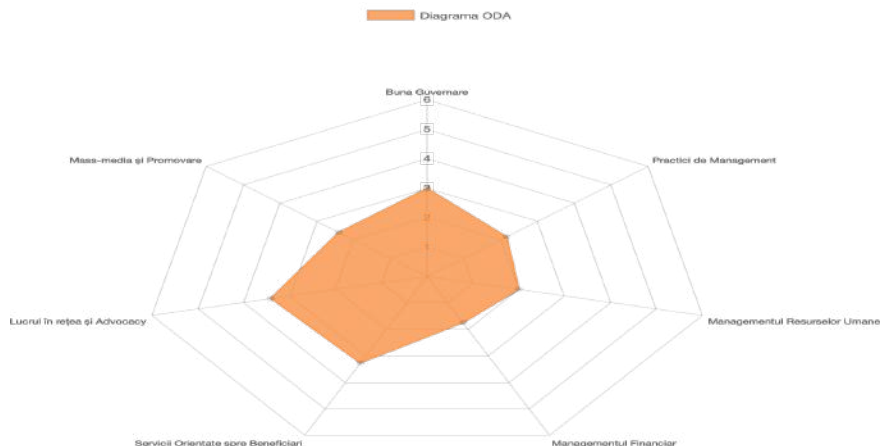
Sistemul de clasificare a etapelor de dezvoltare instituțională conform acestui instrument sunt următoarele:

Etapile dezvoltării organizaționale		Scara numerică
Nascent:	Organizația este în primele etape de dezvoltare. Toate componentele evaluate sunt în stare rudimentară sau inexistente.	0 - 1.4
În curs de formare:	Organizația este în curs de dezvoltare. Structurile de conducere, practicile de management, resursele financiare și serviciile de prestare sunt prezente și funcționale.	1.5 - 2.9
În curs de extindere:	Organizația are un palmares de realizări. Activitatea acesteia este recunoscută de circumscripția sa, autoritățile publice, sectorul privat și alte organizații active în același sector	3 - 4.4
Matur:	Organizația este pe deplin funcțională și durabilă, cu o bază de resurse diversificate și relații de parteneriat în rețele naționale și internaționale.	4.5 - 6

Rezultatele obținute la toate cele 7 dimensiuni sunt prezentate în graficul următor:

¹ Instrument de evaluare dezvoltat de către FHI 360 cu suport USAID și gestionat în prezent de Centrul de Instruire și Consultanță Organizațională (CICO). Disponibil aici: <http://oda.management.md>

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

Cea mai bună performanță a fost înregistrată la capitolele „Lucru în rețea și advocacy” (Scorul – 3.4) și „Servicii orientate către beneficiari” (Scorul – 3.25). Acest rezultat denotă faptul că Fundația își apreciază serviciile prestate beneficiarilor ca fiind utile, relevante și actuale, iar capacitatea de determinare și convingere a autorităților și altor actori cheie – ca fiind unul din punctele forte la acest moment. Totuși, acesta reprezintă punctul de vedere al echipei Fundației, fără a fi efectuată vreo evaluare a serviciilor prin prisma beneficiarilor sau o analiză complexă a lucrului în rețea și advocacy.

Cea mai slabă performanță a fost înregistrată la capitolul „Management financiar” (Scorul – 1.75). Acest lucru este din cauza, în primul rând, lipsei veniturilor gestionate de către echipa executivă a Fundației, fapt ce împiedică apariția și dezvoltarea elementelor de management financiar. Acest element însă este specific pentru structurile „În curs de formare” și se ameliorează treptat, odată cu dezvoltarea organizației și atragerea fondurilor.

Analiza SWOT

Puncte forte	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> Existența unei rețele de oameni în cadrul organizației care dau dovadă de inițiativă, expertiză, valori omogene și capacitate de mobilizare; Existența unui parteneriat productiv și avantajos cu FNF, care a finanțat majoritatea activităților propuse de LID Moldova; Existența relațiilor bune de colaborare cu European Liberal Forum (ELF); Existența unor proiecte și inițiative care beneficiază de recunoaștere și apreciere din exterior (Champions of Change, Buletinul „O nouă cale” ș.a.); Fundația este percepută din exterior drept un lider în promovarea e-transformării; 	<ul style="list-style-type: none"> Fundația nu are formată o echipă executivă; Imposibilitatea de a demonstra organizațiilor finanțatoare capacități de implementare a proiectelor și gestiune a banilor; Nivelul de dezvoltare instituțională este destul de scăzut (2.57 puncte din 6 maximum conform evaluării ODA);

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

<ul style="list-style-type: none"> • Membrii echipei Fundației au un background internațional și/sau sunt localizați în diferite țări; • LID Moldova are stabilite relații bune cu unele Autorități Publice Locale care sunt deschise spre colaborare; • Fundația are o identitate bine definită care se regăsește atât în documentele statutare cât și valorile individuale ale membrilor echipei. • Fundația are angajat un administrator care dispune de abilități în domeniul colectării de fonduri; • Existența în rândul echipei a persoanelor cu imagine pozitivă în diasporă; • Fundația este membru activ al Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte (CALC). 	<ul style="list-style-type: none"> • Fundația are în prezent o capacitate limitată de a implica echipa de experți în activitățile sale, fapt ce-i condiționează pe aceștia să caute și alte oportunități paralele, făcându-i deseori indisponibili pentru implicare; • Fundația dispune de o singură sursă de venit (donațiile sporadice ale echipei sale);
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Finanțările oferite de FNF, organizație care promovează valori similare cu cele ale LID Moldova; • Cererea Agenției de Guvernare Electronică (AGE) pentru expertiză din exterior în domeniile de specializare a LID Moldova; • Disponibilitatea ELF de a susține activitățile LID Moldova ca urmare a parteneriatului anterior pozitiv; • Posibilitatea de atragere a resurselor financiare și informaționale din partea fundațiilor și altor entități care promovează valori liberale; • Existența cererii pe piață locală și regională pentru serviciile și expertiza LID Moldova; • Existența organizațiilor finanțatoare internaționale și locale care oferă suport pentru ONG-urile din Moldova; • Creșterea finanțării UE pe domeniile de activitate a organizației (economia verde, digitalizarea serviciilor publice, sharing economy etc.); • Lipsa unui lider pe domeniul de monitorizare și dezvoltare a politicilor și programelor pe domeniu de cercetare, poziție ce poate fi acoperită de către LID Moldova; • Lipsa unei echipe interne de cercetători și a unui buget pentru menținerea in-house a acestora; • Creșterea cererii pentru servicii publice accesibile și digitale ca urmare a sporirii presiunii interne și externe pentru reforma APL; • Există o tendință în creștere pentru digitalizare și expertiză în acest domeniu ca urmare a pandemiei Covid-19; • Lipsa unei organizații-lider în lucru cu diaspora, nișă ce poate fi acoperită de către LID Moldova. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea cu valori liberale poate fi un impediment de a atrage finanțări de la organizații finanțatoare care susțin alte valori sau etichetează organizația ca fiind cu afiliere politică; • Potențiala reticență a donatorilor de a oferi suport financiar Fundației din cauza lipsei istoricului de implementare a proiectelor și gestiune a banilor; • Sistarea/reducerea finanțărilor pentru ONG-uri ca urmare a unor decizii politice luate de autorități; • Retragerea/reducerea suportului oferit de FNF.

CAPITOLUL II. CADRUL DE PLANIFICARE STRATEGICĂ AL FUNDAȚIEI

Segmentele de beneficiari ai Fundației

Beneficiarii Fundației sunt stabiliți în cadrul statutului organizației. În același timp, în cadrul fiecărui exercițiu de planificare strategică, Fundația își definește grupurile țintă pe care se va concentra în

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

mod special în perioada următoare. Astfel, în perioada 2021 – 2023, Fundația se va axa pe următoarele categorii de beneficiari:

Categoria de beneficiari	Descriere
Autoritățile publice (centrale și locale)	În această categorie se include Președinția, Parlamentul, Guvernul și toate agențiile sale, Primăriile, Consiliile Raionale și Locale.
Publicul larg	În această categorie se includ toți cetățenii Republicii Moldova, inclusiv cei cu reședința temporară sau permanentă peste hotarele țării (Diaspora).
Changemakers (experți, influenceri, lideri comunitari sau de nișă etc.)	În această categorie se includ liderii de opinie, experții în diferite domenii, lideri și practicieni cu rezultate remarcabile în domeniul de activitate
Tinerii	În această categorie se includ persoanele cu vârsta de la 14 până la 25 de ani, cetățeni ai Republicii Moldova, indiferent de sex, etnie, mediu de trai, religie etc.

Portofoliul de servicii al Fundației

Conform prevederilor statutare, dar și a expertizei existente, Fundația și-a stabilit următoarele servicii pe care se va concentra în următorii 3 ani, repartizate pentru fiecare grup de beneficiari:

Segmentul de beneficiari	Serviciul acordat
<i>Autoritățile publice (centrale și locale)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Analiză și cercetare a diferitor subiecte emergente; ✓ Acordarea suportului (informațional, metodologic, material) pentru inițierea și implementarea de către Autoritățile Publice a diferitor inițiative care corespund cu obiectivele strategice LID Moldova.
<i>Cetățeni activi</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizarea activităților de instruire, informare și educare în domeniile strategice LID Moldova; ✓ Crearea și dezvoltarea platformelor și a altor oportunități pentru motivare și inspirație.
<i>Changemakers (experți, influenceri, lideri comunitari sau de nișă etc.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Crearea și dezvoltarea platformelor pentru comunicare și relaționare; ✓ Organizarea activităților de susținere (materială, financiară etc.) a agenților schimbării; ✓ Organizarea activităților și platformelor de recunoaștere și promovare.

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

<p><i>Tinerii cu vârsta cuprinsă între 14 și 25 de ani</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizarea activităților de instruire în domeniile strategice LID Moldova; ✓ Livrarea sesiunilor de mentorat în domeniile strategice LID Moldova.
--	---

Cartarea actorilor interesați

Pentru realizarea cu succes a planului strategic, LID Moldova va colabora cu o serie de actori interesați (stakeholders). Pentru a defini toți actorii interesați relevanți și pentru a structura relația cu aceștia, LID Moldova a realizat exercițiul de cartare a acestora și repartizare a acestora în diferite categorii, în funcție de gradul de influență și de interes.

NIVELUL DE INFILTRARE	MENȚINEȚI SATISFĂCUȚI	LUCRAȚI ÎMPREUNĂ
	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Economiei și Infrastructurii • Guvernul • Consiliul Economic pe lângă Prim-ministru • Președinția 	<ul style="list-style-type: none"> • Agenția de Guvernare Electronică • Instituții finanțatoare locale și internaționale care susțin valori liberale • Fundația Friedrich Naumann pentru Libertate • Congresul Autorităților Locale din Moldova • Ambasade și parteneri de dezvoltare • ONG
	MONITORIZAȚI (Minimum efort)	MENȚINEȚI INFORMAȚI
	<ul style="list-style-type: none"> • Mass-media • Instituții internaționale relevante domeniului de activitate al LID Moldova 	<ul style="list-style-type: none"> • Publicul larg • Cetățenii activi (changemakers) • Diaspora • Instituții de învățământ (universități, licee, școli profesionale, colegii, gimnazii) • Instituții publice • ONG (API, CJI, APEL, etc.)
NIVELUL DE INTERES		

Analiza TOWS

În baza analizei SWOT, echipa LID Moldova a realizat un exercițiu de elaborare a opțiunilor strategice de acțiune, efectuând analiza TOWS (din engleză: Threats, Opportunities, Weaknesses, Strengths). Aceasta presupune combinarea riscurilor și oportunităților din mediul extern cu punctele tari și slabe ale organizației pentru a identifica strategiile pe care trebuie să le urmeze LID

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

Moldova pentru a exploata oportunitățile, minimiza riscurile, valorifica punctele tari și înlătura punctele slabe. În continuare sunt prezentate toate opțiunile strategice care au fost identificate în cadrul exercițiului de planificare:

	Oportunități	Amenințări
Puncte forte	<p>Care din punctele forte ale fundației pot fi folosite pentru a valorifica oportunitățile?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezența unor valori liberale comune în identitatea LID Moldova și colaborarea anterioară pozitivă cu FNF și ELF creează un mediu favorabil pentru consolidarea acestui parteneriat pe viitor, atât sub formă de suport financiar, cât și suport informațional din partea FNF și ELF. - Colaborarea anterioară pozitivă și expertiza LID Moldova pentru domeniile de interes ale AGE pot fi utilizate pentru a promova inițiativele Fundației și pentru a organiza activități în parteneriat; - Reflectarea valorilor liberale în documentele de constituire ale Fundației poate fi utilizat pentru a identifica și stabili parteneriate cu alte organizații care promovează aceste valori; - Existența unui administrator cu cunoștințe în domeniul colectării de fonduri poate fi utilizată pentru atragerea proiectelor de la organizațiile finanțatoare din țară și de peste hotare; - Existența experților în domeniile economiei verzi, digitalizarea serviciilor publice, Sharing economy etc. poate fi utilizată pentru a demonstra expertiza în domeniile respective și pentru a realiza proiecte cu suportul financiar al UE; - Expertiza existentă în cadrul echipei de experți LID Moldova în diferite domenii actuale (precum digitalizare, servicii publice, administrație publică, activități de cercetare în sistemul educațional etc.) va putea fi utilizată pentru a scrie și a implementa proiecte finanțate de donatori și pentru a realiza activități economice. - Reputația bună a unor membri ai echipei LID Moldova va putea fi utilizată pentru a construi imaginea unei organizații lider în lucrul cu diaspora. 	<p>Cum pot fi utilizate punctele forte ale fundației pentru a minimiza riscurile?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Echipa diversă de experți LID Moldova, domeniile diverse și non-politice de activitate ale organizației ar putea contribui la dezmințirea etichetelor de organizație cu tentă politică și ar putea convinge potențialii donatori să ofere finanțare; - Existența activităților desfășurate anterior de LID Moldova ar putea diminua din neîncrederea donatorilor în capacitatea de a implementa proiecte și de a gestiona resurse financiare; - Existența unui administrator care dispune de cunoștințe în domeniul colectării de fonduri va fi utilizată pentru diversificarea surselor de venit, diminuând astfel dependența de finanțările externe.

Puncte slabe	<p>Ce acțiuni pot fi întreprinse de către fundație pentru a minimiza punctele slabe în baza oportunităților apărute?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oportunitatea de a obține resurse financiare de la FNF și de la alți donatori va contribui direct la formarea și consolidarea unei echipe executive a Fundației și de formare a istoricului de implementare a proiectelor și de gestiune a banilor; - Acumularea resurselor financiare din diferite surse și formarea unui fond de rezervă în cadrul Fundației va putea fi utilizat pentru a dezvolta capacitățile instituționale interne, inclusiv prin contractarea suportului din exterior; - Atragerea unui număr mai mare de proiecte de asistență de tehnică și contracte de prestări servicii va contribui la implicarea mai activă a experților LID Moldova în activitățile organizației; 	<p>Cum pot fi minimizezate punctele slabe ale fundației pentru a diminua riscurile existente?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formarea echipei executive LID Moldova va permite diversificarea activităților Fundației, creșterea încrederii potențialilor donatori în capacitățile interne ale organizației și diminuarea riscului de a fi catalogată drept organizație cu tentă politică; - Îmbunătățirea nivelului de dezvoltare instituțională, inclusiv de colectare de fonduri, ar reduce riscul aferent sistării finanțării din partea FNF (principalul finanțator la moment).
---------------------	---	---

CAPITOLUL III. DIRECȚII ȘI OBIECTIVE STRATEGICE

Analiza problemei principale pe care încearcă să o rezolve fundația și a cauzelor acesteia

Conform elementelor de identitate ale LID Moldova (viziunea organizației), problema principală pe care își propune să o rezolve Fundația este „cum transformăm Moldova într-o țară în care copiii noștri vor să trăiască?”. Pentru a putea rezolva problema centrală, echipa a identificat principalele bariere/cauze profunde care o determină:

- Lipsa oportunităților economice (programe pentru antreprenori, salarii pentru muncitori);
- Cunoașterea limitată a problemelor din societate și lipsa soluțiilor la multe dintre acestea;
- Calitatea scăzută a serviciilor publice (educație, medicină, protecție socială etc.);
- Progres tehnologic lent în majoritatea sectoarelor de activitate;
- Nivel scăzut de digitalizare a serviciilor publice;
- Promovarea limitată a „modelelor de personalități” în societate;
- Cultura antreprenorială joasă în rândul tinerilor.

În baza acestor bariere/cauze identificate dar și a capacităților interne existente, LID Moldova și-a stabilit următoarele direcții strategice pentru următorii 3 ani:

Bariera identificată	Direcția strategică de activitate	Raționament
----------------------	-----------------------------------	-------------

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea limitată a problemelor din societate și lipsa soluțiilor la multe dintre acestea; - Lipsa oportunităților economice (programe pentru antreprenori, salarii pentru muncitori); - Progres tehnologic lent în majoritatea sectoarelor de activitate; - Cultura antreprenorială joasă în rândul tinerilor; 	<p>Cercetare, inovație și dezvoltare economică</p>	<p>Fundația consideră că prin activitățile pe care le realizează, ar putea contribui la promovarea sau chiar crearea oportunităților economice care lipsesc în Moldova. La fel, experiența echipei interne de experți va putea fi utilizată în următorii ani pentru a analiza permanent fenomenele emergente, pentru a promova inovațiile în diferite sectoare dar și pentru a crește cultura antreprenorială a tinerilor din Republica Moldova.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Calitatea scăzută a serviciilor publice (educație, medicină, protecție socială etc.); - Nivel scăzut de digitalizare a serviciilor publice; 	<p>E-transformare și modernizarea serviciilor publice</p>	<p>Având o expertiză internă destul de bogată, LID Moldova consideră că ar putea contribui direct la crearea și promovarea serviciilor publice de calitate, devenind astfel un partener stabil al autorităților pe această filieră.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea limitată a „modelelor de personalități” în societate; 	<p>Abilitarea și promovarea agenților schimbării (changemakers)</p>	<p>Pornind de la experiența anterioară, dar și ținând cont de capacitățile interne, LID Moldova consideră că este capabilă să creeze și să dezvolte activități, programe și platforme pentru acele persoane care pot fi numite drept „agenți ai schimbării”.</p>

Pe lângă cele 3 direcții strategice stabilite în baza analizei problemei de bază pe care încearcă să o rezolve LID Moldova, echipa a decis să creeze și un cadru de planificare pentru activitățile de dezvoltare instituțională. Doar asigurând un nivel înalt de eficiență și organizare internă, LID Moldova va putea să își realizeze obiectivele propuse pentru următorii 3 ani. Obiectivele și acțiunile din cadrul acestei componente vor fi prezentate într-un capitol separat.

Direcția strategică nr.1: Cercetare, inovație și dezvoltare economică

Abordarea strategică: Elementul principal pe care urmează să se fundamenteze activitățile organizației în această direcție, și în mod special cele legate de cercetare și inovație, este expertiza vastă și diversă a echipei de experți asociați. Aceștia urmează să reprezinte principala resursă internă care va identifica, descrie și promova inovațiile în sectoarele lor de activitate. Din acest motiv, Consiliul Fundației împreună cu Directorul Executiv își propun să depună constant eforturi pentru diversificarea și motivarea acestora.

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

Componenta „dezvoltare economică” din cadrul acestei direcții va fi abordată prin prisma livrării conținutului educativ pentru publicul larg (și în mod special pentru tineri) dar și prin prisma promovării măsurilor care ar facilita și debirocratiza activitatea antreprenorială în Republica Moldova. LID Moldova va utiliza în acest sens atât expertiza internă (echipa de experți asociați) cât și expertiza externă atrasă în mod special pentru astfel de tipuri de activități.

Domeniile pe care LID Moldova le va cerceta și promova vor fi stabilite pe parcursul implementării strategiei de către Directorul Executiv împreună cu Consiliul și echipa de experți. Cu toate acestea, LID Moldova și-a stabilit de la etapa planificării strategice câteva domenii emergente pe care le va urmări cu atenție și va dezvolta activități în aceste direcții. Printre acestea se enumeră „green și sharing economy”, care sunt intens discutate la nivelul UE și urmează a fi lansate programe în aceste domenii în diferite țări, inclusiv în Republica Moldova. Ținând cont de expertiza internă existentă (experți asociați), LID Moldova își propune să devină o organizație pilot în aceste domenii în Republica Moldova.

Pentru monitorizarea rezultatelor pe care le vor avea eforturile organizației în această direcție, vor fi monitorizați o serie de indicatori de rezultat (outcome):

Denumirea indicatorului (outcome)	Baseline (2020)	Ținta			
		2021	2022	2023	2024
Numărul total al citărilor produselor LID Moldova în sursele mass-media	100	200	300	400	400
Numărul actelor permissive din Republica Moldova pentru agenții economici	151	145	140	130	130
Numărul reformelor inițiate de către APL și APC în urma inițiativelor LID Moldova (schimbări structurale pe anumite domenii)	0	1	2	3	3
Existența unui program guvernamental de finanțare a startup-urilor	Nu există	Modelul de finanțare este dezvoltat și consultat cu APC	Grupul de lucru pentru crearea cadrului normativ este creat	Mecanismul de finanțare este aprobat și începe să funcționeze	Mecanismul de finanțare este pe deplin funcțional

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

Având la bază această abordare, fundația își setează următoarele obiective pentru următorii 4 ani:

Obiectivul 1.1: Cercetarea continuă a domeniilor emergente

Descrierea obiectivului:

Echipa de experți asociația va fi implicată în activitatea de analiză și cercetare sub ghidarea Administratorului Fundației. Acesta va fi responsabil de definirea și prezentarea formatului în care vor fi elaborate produsele, revizuirea și promovarea acestora.

La stabilirea temelor de cercetare se va ține cont și de angajamentele asumate față de organizațiile finanțatoare. La fel, subiectele vor putea fi propuse de către fiecare expert odată ce aceștia vor monitoriza permanent fenomenele emergente din sectoarele lor de activitate.

LID Moldova va monitoriza permanent activitatea generală a experților săi asociați și va promova produsele proprii ale acestora cu eticheta LID Expert. Echipa executivă a Fundației va prelua produsele analitice ale experților numai cu acordul acestora și doar dacă acestea corespund în totalitate cu valorile Fundației.

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Elaborarea buletinului "O nouă cale" (materiale de analiză transformativă)	- Numărul buletinelor elaborate	2	2	2	2
	- Numărul produselor de analize incluse în buletine	6	6	6	6
	- Numărul abonaților la newsletter	700	800	900	1000
1.1.2. Elaborarea produselor de analiză reactivă „LID Flash”	- Numărul produselor de analiză LID Flash elaborate	12	12	12	12
	- Numărul accesărilor minime pentru fiecare produs de analiză (cumulativ pe toate platformele sociale)	5000	5000	5000	5000
1.1.3. Elaborarea de analize comprehensive pe diferite domenii	- Numărul anual al produselor de analiză elaborate	2	2	2	2
	- Numărul activităților de consultare/validare realizate pentru fiecare produs elaborat	1	1	1	1
1.1.4. Realizarea unei monitorizări permanente a experților asociați LID Moldova (LID Expert)	- Numărul pozițiilor experților asociați preluate sub eticheta LID Expert	50	50	50	50

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

1.1.5. Semnarea parteneriatelor cu instituții media care să contribuie la promovarea produselor de analiză și cercetare LID Moldova	Numărul parteneriatelor cu instituții media semnate	1	1	1	1
	Numărul produselor de analiză preluate de către fiecare partener	12	12	12	12

Obiectivul 1.2: Dezvoltarea competențelor antreprenoriale și de gândire critică în rândul tinerilor

Descrierea obiectivului:

LID Moldova își propune să contribuie la formarea competențelor antreprenoriale și de gândire critică în rândul tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14 și 25 de ani. Aceste eforturi vor contribui la formarea unei societăți cu abilități de gândire critică și unei generații care poate să dezvolte afaceri competitive. Pentru prestarea acestor servicii LID Moldova va apela atât la experții asociați cât și la alte persoane din exterior.

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Crearea și livrarea unui curs online în domeniul antreprenoriatului, inclusiv start-upuri	- Minim 500 de tineri instruiți - Curs online dezvoltat (5000 beneficiari)	x	x	x	x
1.1.2. Elaborarea analizelor cu privire la instrumentele de dezvoltare a ecosistemului de startup-uri în Republica Moldova	- 3 analize tematice dezvoltate și lansate - Mecanism de susținere a finanțării start-up-urilor aprobat la nivel guvernamental	x	x	x	x
1.1.3. Schimburi de experiență între start-upuri, instituții de suport a acestora organizate la nivel internațional	- 20 start-upuri participă în schimburi de experiență; - 10 companii/ huburi/ instituții de suport a start-upurilor beneficiază de schimburi internaționale de experiență	x	x	X	x
1.1.4. Elaborarea unui curs online de dezvoltare a gândirii critice în rândul tinerilor	- curs online și materiale de suport dezvoltat și lansat		x	x	x
1.1.5. Livrarea/organizarea cursurilor de instruire în	Numărul tinerilor instruiți		5000	5000	5000

domeniul gândirii critice pentru tineri					
---	--	--	--	--	--

Obiectivul 1.3: Dezvoltarea și promovarea inițiativelor în domeniul economiei durabile

Descrierea obiectivului:

În capitalism, economia partajată este un sistem socio-economic construit în jurul partajării resurselor. Adesea implică o modalitate de cumpărare de bunuri și servicii care diferă de modelul tradițional de afaceri al companiilor care angajează angajați pentru a produce produse pentru a le vinde consumatorilor. Include crearea, producția, distribuția, comerțul și consumul comun de bunuri și servicii de către diferite persoane și organizații. Aceste sisteme iau o varietate de forme, folosind adesea tehnologia informației pentru a împuternici indivizii, corporațiile, organizațiile non-profit și guvernul cu informații care permit distribuirea, partajarea și reutilizarea capacității excesive în bunuri și servicii.

O economie ecologică este o economie care vizează reducerea riscurilor de mediu și a deficitelor ecologice și care vizează dezvoltarea durabilă fără degradarea mediului. Este strâns legat de economia ecologică, dar are un accent mai aplicat politic. Raportul UNEP din 2011 privind economia verde susține că „pentru a fi ecologică, o economie trebuie să fie nu numai eficientă, ci și echitabilă. Corectitudinea implică recunoașterea dimensiunilor de echitate la nivel global și de țară, în special în asigurarea unei tranziții corecte către o economie cu emisii reduse de carbon, eficiente din punct de vedere al resurselor și incluzive social ”.

Republica Moldova se află la început de cale în naționalizarea acestor 2 concepte, iar LID Moldova își propune promovarea acestor obiective în politice sectoriale existente și în documentele în dezvoltare. Majoritatea intervențiilor vizează constituirea unui sistem legal și de planificare care ar permite susținerea și încurajarea domeniilor de economie verde și economia partajată. Echipa LID Moldova își propune promovarea activă a acestor concepte ale economiei durabile la nivel de AP și OSC.

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Crearea unei foi de parcurs și studiu de fezabilitate pentru domeniul de green și shared economy pentru Republica Moldova	- Studiu realizat - Foaie de parcurs elaborată - Ședință de validare organizată	x	x	x	x
1.1.2. Realizarea unei campanii de informare pe termen lung de	Numărul persoanelor informate anual	50 000	50 000	50 000	50 000

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

educare a populației privind beneficiile green și shared economy					
1.1.3. Crearea unui proiect de program de suport pentru inițiativele green și shared economy	- proiect de program național creat și consultat cu instituțiile publice și partenerii de dezvoltare		x		
1.1.4. Realizarea unei campanii continue de promovare la nivel național a tendințelor internaționale în domeniul green and shared economy	- 10 materiale în domeniul shared și green economy publicate anual - minim 10 000 persoane informate anual privind tendințele și beneficiile economiei verzi și shared economy	x	x	x	X
1.1.5. Promovarea priorităților de green și shared economy în documentele de planificare strategică în domeniul dezvoltării economice.	- Strategie în domeniul green economy și shared economy aprobată (sau priorități promovate în alte documente sectoriale de planificare)		x	x	X

Obiectivul 1.4: Monitorizarea și evaluarea cadrului de cercetare în Republica Moldova

Descrierea obiectivului:

Odată cu crearea Agenției Naționale de Cercetare și Dezvoltare, reforma sistemului de cercetare din Republica Moldova, cu modificări și asupra sistemului de finanțare a acestuia, sistemul de cercetare a trecut într-un nou model de activitate și finanțare. LID Moldova își propune crearea unor instrumente de monitorizare a eficienței programelor și proiectelor de finanțare a domeniului de cercetare, venind cu recomandări eficiente a activității acestora.

LID Moldova va evalua sistemul existent și va veni cu un set de recomandări pentru eficientizarea activității acestuia, pentru valorificarea cât mai eficientă a domeniului de cercetare.

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Evaluarea eficienței instrumentelor de finanțare și suport a domeniului de cercetare din Republica Moldova	- Rapoarte de evaluare anuale cu privire la eficiența programelor de cercetare existente lansate	x	x	x	x

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

1.1.2. Monitorizare continuă a activității ANCD și a domeniului de cercetare din Republica Moldova	- Analize periodice (semestriale) cu privire la modul de administrare a domeniului de cercetare - Ședințe semestriale cu decidenții pentru a discuta situația și problemele domeniului de cercetare	x	x	x	x
1.1.3. Elaborarea unui studiu de evaluare a legislației și programelor de cercetare din Republica Moldova	- studiu de evaluare a legislației și programelor de cercetare existente	x	x	x	x
1.1.4. Elaborarea unei foi de parcurs pentru modernizarea sectorului de cercetare	- foaie de parcurs elaborată - validarea foii de parcurs în cadrul unui eveniment public	x	x	x	x

Direcția strategică nr.2: E-transformare și modernizarea serviciilor publice

Abordarea strategică: LID Moldova își propune să devină o organizație lider în Republica Moldova în domeniul digitalizării și modernizării serviciilor publice. O prioritate pentru fundație va fi continuarea și consolidarea relației cu Agenția pentru Guvernare Electronică care reprezintă un actor central în promovarea digitalizării serviciilor publice.

Pe lângă suportul oferit autorităților pentru identificarea și implementarea soluțiilor de modernizare și digitalizare a serviciilor publice, Fundația va depune eforturi, în paralel, pentru a informa și pregăti publicul larg pentru a accesa aceste servicii.

Un subiect prioritar în această direcție va fi votul prin internet.

Pentru monitorizarea rezultatelor pe care le vor avea eforturile organizației în această direcție, vor fi monitorizați o serie de indicatori de rezultat (outcome):

Denumirea indicatorului (outcome)	Baseline (2020)	Ținta		
		2021	2022	2023
Proporția cererilor de acte permise depuse online de agenții economici	70%	75%	80%	85%
Gradul de digitalizare a serviciilor publice (% serviciilor publice care pot fi accesate electronic)	Inexistent	50%	55%	60%
Existența unui instrument de vot alternativ	Inexistent	n/a	n/a	Existent

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

în Republica Moldova				
----------------------	--	--	--	--

Având la bază această abordare, fundația își setează următoarele obiective pentru următorii 3 ani:

Obiectivul 2.1: Promovarea introducerii "Votului prin internet"

Descrierea obiectivului:

Utilizarea tehnologiei informației și a comunicațiilor (TIC) în procesul electoral este în continuă creștere în lumea întreagă. Deși majoritatea aplicațiilor apar în serviciile administrative/back-office, pentru administrarea alegerilor, inclusiv a registrelor electorale electronice sau pentru calcularea mandatelor, în cele din urmă TIC a ajuns și în casele alegătorilor. În prezent, utilizarea TIC nu mai este nouă în gestionarea alegerilor. Majoritatea țărilor lumii valorifică Internetul și TIC pe diverse căi. Unele folosesc doar pagini web speciale pentru a publica rezultatele alegerilor, dar păstrează metodele tradiționale de votare și numărare a voturilor, pe când altele folosesc exclusiv dispozitive electronice speciale offline pentru a colecta și a număra voturile (Brazilia), sau folosesc computerele personale conectate la Internet pentru a vota (Estonia).

Echipa LID Moldova militează constant și va continua eforturile de introducere a votului prin internet ca alternativă a votului clasic în secțiile de vot. Echipa LID va lucra cu decidenții și actorii cheie pentru a asigura un mediu care accelerează introducerea votului prin internet.

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Elaborarea foii de parcurs privind introducerea votului prin internet	- Foaie de parcurs pentru toate instituțiile publice responsabile elaborată - Ședință de validare a foii de parcurs realizată	x			
1.1.2. Crearea a unui grup de lucru cu implicarea OSC și instituții publice pentru implementarea votului prin internet	- Grup de lucru creat	x			
1.1.3. Organizarea unei campanii de informare privind beneficiile votului prin internet	- 10 000 de persoane informate anual - 10 discuții cu decidenții organizate anual	x	x	x	X
1.1.4. Instruirea jurnaliștilor cu privire la votul prin internet	- 50 jurnaliști instruiți privind votul prin internet - 50 materiale de follow-up publicate privind votul prin	x	x	x	x

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

	internet				
1.1.5. Ajustarea cadrului normativ pentru introducerea votului prin internet	- proiect de lege elaborat		x		

Obiectivul 2.1: Promovarea digitalizării serviciilor publice

Descrierea obiectivului:

LID Moldova consideră absolut necesară asigurarea digitalizării serviciilor publice în proporție de 100%. În perioada strategică se va pune accent pe educarea populației cu privire la importanța procesului, suport pentru actorii cheie responsabili și campanii de advocacy în scopul accelerării procesului de digitalizare.

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Crearea și lansarea unui portal educațional cu privire la beneficiile și avantajele digitalizării serviciilor publice în Republica Moldova	- Platforma lansată - Minim 10 000 de beneficiari ai platformei lunar	x	x	x	x
1.1.2. Instruirea reprezentanților APL privind beneficiile și necesitatea digitalizării serviciilor publice	- 100 reprezentanți ai APL instruiți - 10 instruiri organizate	x	x	x	x
1.1.3. Organizarea evenimentelor de evaluare a gradului de digitalizare și promovarea instrumentelor existente în rândul actorilor cheie	- 10 evenimente publice organizate - 300 actori cheie informați cu privire la oportunități de digitalizare a sectoarelor gestionate.	x	x	x	x
1.1.4. Elaborarea de foi de parcurs pentru digitalizarea domeniilor cheie a administrației publice	- 5 foi de parcurs elaborate și validate	x	x	x	x
1.1.5. Pilotarea în parteneriat cu autoritățile publice a serviciilor digitale	- 2 proiecte pilot implementate de digitalizare a serviciilor publice	x	x	x	x

Obiectivul 2.3: Modernizarea și orientarea către cetățean a serviciilor APL

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

Descrierea obiectivului:

LID Moldova va milita constant pentru o reformă urgentă a APL cu asigurarea unui acces facil a cetățenilor la servicii publice locale și centrale de calitate. Organizația se va alia la grupul ONG ce promovează reforma APL dar va avea o abordare orientată spre cetățean.

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Realizarea unui raport de evaluare a serviciilor digitale existente și elaborarea unui set de recomandări pentru îmbunătățirea experienței cetățenilor	- Raport și set de recomandări elaborat - Minim 50% din recomandări au fost implementate.	x	x	x	x
1.1.2. Dezvoltarea unor instrumente de evaluare permanentă a calității serviciilor online	- Mecanism instituționalizat de evaluare a calității serviciilor digitale de către cetățeni		x	x	x
1.1.3. Realizarea unui studiu complex privind barierele de digitalizare a serviciilor APL	- studiu elaborat și lansat		x	x	x
1.1.4. Elaborarea unui instrument național de monitorizare a calității serviciilor publice locale	- Mecanism instituționalizat de evaluare a calității serviciilor		x	x	x
1.1.5. Elaborarea unui mecanism de reformare a serviciilor locale în contextul reformei APL	- metodologie de reformare a sistemului de servicii în contextul reformei APL		x	x	x

Obiectivul 2.4: Impulsionarea dezvoltării soluțiilor electronice de business (e-business)

Descrierea obiectivului:

La acest obiectiv echipa LID își propune creșterea numărului și calității serviciilor de e-business guvernamentale, dar și liberalizarea accesului soluțiilor private de business la infrastructura digitală de servicii publice.

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Elaborarea unui studiu privind	- studiu realizat și lansat	x	x	x	x

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

accesul mediului de business la infrastructura serviciilor digitale în scop comercial	- lista barierelor de liberalizarea a pieței de soluții e-business elaborată				
1.1.2. Organizarea/facilitatea activităților de schimb de experiență a companiilor din Moldova și Estonia cu potențial de dezvoltare de soluții de e-business	- 50 companii participante în schimb de experiență	x	x	x	x
1.1.3. Promovarea soluțiilor pozitive în domeniul de e-business	- 10 materiale cu bune practici elaborate - 10 000 de cetățeni informați	x	x	x	x
1.1.4. Set de recomandări și așteptări din partea comunității de business față de infrastructura de e-business și față de accesul la infrastructura guvernamentală pentru dezvoltarea soluțiilor de e-business	- Studiu elaborat - set de recomandări pentru decidenți dezvoltat		x	x	x
1.1.5. Dezvoltarea instrumentelor de accesare liberă a datelor deschise în scop comercial	- studiu de fezabilitate privind liberalizarea accesului la datele deschise în scop comercial		x	x	x

Obiectivul 2.5: Promovarea transparenței și date deschise

Descrierea obiectivului:

Echipa LID Moldova optează pentru acces liber, gratuit și în mod calitativ la datele deschise (date cu caracter public).

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Promovarea bunelor practici de transparență și date deschise în rândul APC și APL prin prisma tehnologiilor moderne	- Elaborarea unui instrument de măsurare a gradului de transparență și calității datelor deschise per instituție publică -	x	x	x	x
1.1.2. Set recomandări pentru îmbunătățirea platformei guvernamentale de date deschise	- set recomandări elaborat		x	x	x
1.1.3. Instruirea APL și APC pe subiectul instrumentelor moderne de asigurare a transparenței și datelor deschise, conform experiențelor internaționale	- 100 reprezentanți APC și APL instruiți		x	x	x

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

1.1.4. Campanie de informare privind sursele online de date deschise disponibile în Republica Moldova și bune experiențe disponibile	- 10 000 de cetățeni informați privind sursele de date deschise		x	x	x
--	---	--	---	---	---

Obiectivul 2.6: Educarea și informarea cetățeanului

Descrierea obiectivului:

Valorile fundamentale a LID Moldova pun accent pe importanța dezvoltării individuale și dezvoltarea abilităților indivizilor. În acest context LID Moldova planifică mai multe activități de instruire și informare a cetățenilor, inclusiv prin metode de educare online.

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Campanii de informare a cetățenilor privind oportunitate reformei APL și avantajele acesteia	- 50 000 cetățeni informați privind beneficiile reformei APL	x	x		
1.1.2. Crearea unei rețele naționale de promotori activi ai reformei APL ca soluție de sporire a calității procesului de guvernare și calității serviciilor APL	- Rețea națională din 100 persoane creată		x		
1.1.3. Campanie de informare privind reformele realizate/ planificate și impactul acestora pentru cetățeanul simplu	- 50 000 cetățeni din zonele rurale informați privind reformele realizate sau necesare		x	x	
1.1.4. Campanii de informare privind activitatea LID Moldova	- 5000 de cetățeni informați prin rețelele de socializare lunar - 1000 actori cheie informați lunar prin intermediul newsletter-ului organizației	x	x	x	

Direcția strategică nr.3: Abilitarea și promovarea agenților schimbării (changemakers)

Abordarea strategică: LID Moldova își propune ca în următorii 3 ani să continue eforturile de descoperire și premiere a agenților schimbării din diferite domenii.

Un grup țintă strategic în această direcție este diaspora. Odată ce în Republica Moldova nu există un ONG care să realizeze sistematic activități cu diaspora, LID Moldova își propune ca în următorii 3 ani să ocupe această nișă. Mai mult, în echipa de experți și în Consiliul Fundației sunt persoane care au o imagine destul de bună în diasporă și care pot impulsiona dezvoltarea activităților cu acest grup țintă.

Având la bază această abordare, fundația își setează următoarele obiective pentru următorii 3 ani:

Obiectivul 3.1: Crearea și dezvoltarea rețelei de agenți ai schimbării

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Organizarea anuală a Galei Champions of Change	- 15 campioni ai schimbării premiați anual	x	x	x	X
1.1.2. Crearea unei rețele de campioni ai schimbării care cooperează activ	- Toți campionii interacționează activ cu echipa LID și între ei	x	x	x	X
1.1.3. Dezvoltarea unei secțiuni în newsletter-ului LID Moldova despre activitatea CofC	- cel puțin un material lunar despre campionii schimbării publicat în buletinul LID Moldova	x	x	x	X
1.1.4. Organizarea a cel puțin 3 ediții regionale/ locale de campioni ai schimbării	- 3 regiuni dezvoltă gale a campionilor schimbării la nivel local. - cel puțin 10 campioni locali ai schimbării pentru fiecare regiune identificați		x	x	X
1.1.5. Campanie de informare privind campionii schimbării și bunele practici realizată	- cel puțin 20 000 persoane informate anual privind activitatea campionilor schimbării și bunele practici - cel puțin 3 parteneri media promovează Gala Champions of Change anual	x	x	x	x

Obiectivul 3.2: Suport pentru scalarea inițiativelor

Descrierea obiectivului:

LID Moldova va identifica resurse și donatori care vor susține rețeaua Campionilor Schimbării.

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Program de granturi mici (1000-5000 EUR) pentru campionii schimbării implementate	- Minim 9 proiecte a campionilor susținute	x	x	x	x
1.1.2. Campanie de informare privind proiectele CofC implementate	- minim 30 000 cetățeni informați anual privind proiectele premianților Galei CofC	x	x	x	X
1.1.3. Implementarea a minim 3 proiecte comune realizate de către LID Moldova și premianții CofC	- 3 proiecte finanțate de donatori realizate de LID Moldova cu câștigătorii CofC			x	X

Obiectivul 3.3: Valorificarea potențialului diasporei (cetățeni din străinătate) ca agenți ai schimbării

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Evaluarea gradului de valorificare a potențialului diasporei de către autoritățile Republicii Moldova	- Studiu privind politicile și programele ce activează potențialul diasporei realizat		x	x	X
1.1.2. Dezvoltarea proiectului unui program economic de valorificarea potențialului investițional a cetățenilor din diasporă	- Proiectul unui program guvernamental dezvoltat și prezentat în cadrul unui eveniment public	x			
1.1.3. Crearea proiectului unui program de valorificare culturală și socială a potențialului diasporei	- Proiectul unui program guvernamental dezvoltat și prezentat în cadrul unui eveniment public		x		
1.1.4. Dezvoltarea unui program de valorificare a potențialului de reprezentare și export prin diasporă	- Proiectul unui program guvernamental dezvoltat și prezentat în cadrul unui eveniment public		x	x	x

Dezvoltarea capacităților organizaționale

Abordare strategică: În următorii 3 ani, LID Moldova va pune un accent sporit pe dezvoltarea capacității instituționale, astfel încât, la sfârșitul anului 2023, Fundația să dispună de o echipă executivă permanentă.

Una dintre prioritățile de bază va fi diversificarea surselor de venit. Pentru asta, LID Moldova va exploata în primul rând relațiile existente cu organizațiile finanțatoare care promovează valori similare (cele liberale) - FNF, ELF etc. De asemenea, Fundația va depune eforturi pentru a accesa fonduri și de la alți finanțatori care nu promovează neapărat valorile liberale dar care nici nu se poziționează deschis împotriva acestora.

O altă prioritate pentru următorii 3 ani va fi revizuirea și optimizarea cadrului de organizare și funcționare a Fundației. Printre cele mai importante și mai urgente aspecte care urmează să fie reglementate sunt statutul și modul de organizare și funcționare a echipei de experți.

Pentru monitorizarea rezultatelor pe care le vor avea eforturile organizației în această direcție, vor fi monitorizați o serie de indicatori de rezultat (outcome):

Denumirea indicatorului (outcome)	Baseline (2020)	Ținta		
		2021	2022	2023
Suma veniturilor anuale ale asociației	0 lei	500 000	1 000 000	2 000 000
Scorul de dezvoltarea instituțională conform ODA	2.57	+ 10%	+10%	+10%
Numărul membrilor echipei executive	1	3	4	5

Având la bază această abordare, fundația își setează următoarele obiective pentru următorii 3 ani:

Obiectivul 4.1: Sporirea și diversificarea veniturilor fundației

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Dezvoltarea regulamentului de activitate economică a Fundației	- Regulament elaborat și aprobat	x	x		
1.1.2. Dezvoltarea unui plan de diversificare a surselor de venit	- Plan dezvoltat și aprobat	x			

STRATEGIA FUNDAȚIEI LABORATORUL DE INIȚIATIVE PENTRU DEZVOLTARE 2021-2024

1.1.3. Aderarea la ELF	- candidatura LID Moldova aprobată în calitate de membru ELF		x			
1.1.4. Cel puțin 3 proiecte finanțate anual din surse non FNF sau ELF	- 3 proiecte aprobate anual (non ELF sau FNF)	x	x	x		X
1.1.5. Cel puțin 3 parteneriate încheiate anual cu agenții economici pentru co-finanțarea activității Fundației	- 3 acorduri încheiate anual	x	x	x		x
1.1.6. Aderarea la mecanismul 2%	- Fundația inclusă în lista beneficiarilor de 2%	x				
1.1.7 Crearea conturilor de pentru donații private (Patreon, sprijina.md, etc)	- cel puțin 20 000 lei colectați prin crowdfunding		x	x		x
1.1.8. Angajarea unei persoane responsabile de fundraising	- persoană responsabilă de fundraising angajată	x	x	x		x
1.1.9. Dezvoltarea și aprobarea strategiei/ planului de fundraising a organizației	- strategie/ plan elaborat și aprobat					

Obiectivul 4.2: Optimizarea cadrului de organizare și funcționare internă a Fundației

Descrierea obiectivului:

Pentru realizarea acestui obiectiv, fundația își propune să realizeze următoarele activități:

Activități	Indicatori de produs (outputs)	Perioada de realizare			
		2021	2022	2023	2024
1.1.1. Instruiri trimestriale cu membrii echipei pentru sporirea eficienței activității LID Moldova	- 12 instruiri privind dezvoltarea politicilor și procedurilor interne organizate	x	x	x	x
1.1.2. Dezvoltarea și aprobarea regulamentului intern de funcționare a organizației, care va conține și descrierea activității experților	- Regulament intern dezvoltat și aprobat	x			
1.1.3. Dezvoltarea și aprobarea manualului de proceduri și politici financiare LID Moldova	- Manual dezvoltat și aprobat		x		
1.1.4. Dezvoltarea politicii de salarizare	- Regulament intern dezvoltat și aprobat		x	x	x
1.1.5. Elaborarea și aprobarea statului în versiune nouă	- Statut aprobat		x		
1.1.6. Aprobarea strategiei de comunicare și a brandbook-ului organizației	- strategie de comunicare și brand book aprobat		x	x	x

CAPITOLUL III. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

Monitorizarea reprezintă o analiză periodică a progreselor la implementarea obiectivelor și acțiunilor. Acest proces se va efectua în baza acțiunilor incluse și a rezultatelor propuse în Planul de acțiuni (pe ani), care la rândul său derivă din obiectivele Strategiei.

În cazul în care procesul de monitorizare identifică necesitatea realizării unor măsuri corective, acestea se includ fie în Planul de acțiuni, fie se propune și se efectuează modificarea Strategiei.

Evaluarea anuală este aceeași evaluare regulată pe care organizația o efectuează, anual, în baza Planului de acțiuni privind implementarea Planului de Dezvoltare Strategică. Acest proces se va realiza la finele anului și va rezulta în Raportul anual de evaluare a activității fundației.

Raportul anual de evaluare va indica atât realizările, cât și eșecurile privind implementarea planului și atingerii rezultatelor (indirect a Obiectivelor din Strategie). Aceasta este o analiză mai detaliată decât monitorizarea, deoarece de această dată se identifică și cauzele/factorii care au influențat succesul sau insuccesul realizării în vederea propunerii măsurilor corective mai substanțiale pentru anul următor. Totodată, procesul de evaluare identifică aspecte ale obiectivelor realizate anul precedent și acele aspecte care urmează să fie planificate pentru anul următor, precum și prezintă o informație referitor la impactul acțiunilor realizate până la momentul respectiv. În acest sens, Raportul de evaluare va prezenta baza pentru planificarea activităților pentru anul viitor. Raportul la fel poate indica necesitatea modificării Obiectivelor din Strategie în cazul schimbării circumstanțelor.

Evaluarea finală a Strategiei se realizează la finele anului al treilea de implementare și servește bază pentru elaborarea următoarei Strategii pentru următoarea perioadă de planificare. Scopul acestei evaluări este identificarea nivelului de realizare a obiectivelor, impactul ca urmare a realizării acestora, schimbările care s-au produs la compartimentul probleme pe care organizația urma să le soluționeze, etc.

Evaluarea finală va include rezultatul consultărilor interne și externe în vederea obținerii opiniei celor din exterior, cât și în vederea asigurării unei evaluări mai obiective și imparțiale. La fel pot fi implicați și experți din exterior pentru a contribui la raportul de evaluare final. Calitatea raportului de evaluare va determina și calitatea Strategiei pentru perioada ulterioară.